

Tissepigerne i Als.

Jens Erik Hald.

Går vi tilbage i tiden, kan vi gamle, som bor her ved kysten, nok huske lyden af fiskerbådene, når de stod til havs tidlig om morgenen, man kunne ikke lade være med at nyde den bløde, regelmæssige dunken fra de mange både.

Så godt som alt fiskeri foregik med bundgarn, der stod bundgarnspæle fra Helberskov til Dokkedal. Hvert bundgarnslaug fik tildelt en plads i havet efter forud bestemte regler. Så i marts - april alt eftersom vejret tillod, blev der banket 5 - 6 m. lange granrafter ned, som de forskellige lav hængte deres garn på denne sommer.

Garnene var lavet af bomuld, og for at disse garn skulle kunne holde, blev de taget i land med visse mellemrum for at blive tjæret.

Til dette formål havde man en stor kedel stående nede på stranden, den blev fyldt med tjære og fyret op under til den kom i kog.

Når tjæren var tilpas varm, blev garnene dyppet i kedlen, derefter blev de læsset på en stiv arbejdsvogn og kørt ud på en græsmark, der var lejet til formålet, her blev garnene lagt til tørre.

Dette arbejde var i sagens natur fedtet og beskidt, fingrene blev dyppet i tjære og tøjet blev også stiv af tjæren, det kunne næsten stå ene, når de afførte sig det. Der var også et stadig tilbagevendende problem hvert år, som irriterede fiskerkonerne, for når mændene kom hjem efter en sådan tjæredag, kunne hun være sikker på, at hans skjorte, undertrøje og underbukser var sort af tjære, alt efter hvor mange gange den pågældende mand havde ladet vandet den dag og knappet gylp op og i.

Det her var mange år før man kendte noget til vaskemaskiner og gummihandsker, tjæren var umulig at fjerne og tøjet nærmest ødelagt. Så var der én af bundgarnslaugets koner, der fik en lys idé, hvad om de på skift gik ned til mændene ved tjærekedlen en gang midt formiddag og ligeså om eftermiddagen, de kunne så hjælpe trængende sjæle af med vandet uden tilsnavsning af undertøjet. Ordningen fungerede efter sigende tilfredsstillende indtil fremskridt i form af nylongarn og gummihandsker kom frem.

Tissepigerne er forblevet anonyme.